

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Uredništvo in upravnništvo: Kolodvorske ulice števil. 15. — Z urednikom se more govoriti vsak dan od 11. do 12. ure. — Rokopisi se ne vračajo. — Inzerati: šeststopenjska peti-vrata 4 kr., pri večkratnem ponavljanju daje se popust. — Velja za Ljubljano v upravnishvu: za celo leto 6 gld., za pol leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr., na mesec 50 kr., pošiljatev na dom velja mesečno 9 kr. več. Po pošti velja za celo leto 10 gld., za pol leta 5 gld., za četrt leta 2 gld. 50 kr. in za jeden mesec 85 kr.

Štev. 120.

V Ljubljani v petek, 29. maja 1885.

Tečaj II.

Vabilo na naročbo.

Z junijem 1885 prične se nova naročba na naš list. Prosimo torej naše čast. naročnike, naj naročbo ob pravem času ponové, da se pošiljanje lista ne pretrga. Najbolje se to učini po poštini nakaznici, na čegar odstrižek treba prilepiti le naslov, ki je na pásku vsacega lista.

Naročnina je, kakor doslej, namreč:

Po pošti:

za celo leto	gld. 10.—
„ pol leta	„ 5.—
„ četrt leta	„ 2-50
„ en mesec	„ —85

Za Ljubljano:

za celo leto	gld. 6.—
„ pol leta	„ 3.—
„ četrt leta	„ 1-50
„ mesec	„ —50

za donašanje v hišo vsak mesec 9 kr.

Kriza na Angleškem.

Od obalov reke Temze prihajajo poročila, da so dnevi Gladstonovega ministerstva šteti. Nekateri vesti vedó, da bode sivi voditelj angleške politike sam zapustil javno življenje in se podal v pokoj na stare dni, hoteč v miru preživeti še one kratke ure, ki mu jih je odločila usoda; druga poročila pa javljajo, da premiera z ministerske stolice ne goni tolikanj hrepenenje po mirni starosti, kakor nejeznost v kabinetu in prepričanje, da bi pri prihodnjih volitvah vlada neslavno propala. Temu slučaju se hoče Gladstone ogniti in

za to se pripravlja, da zapusti vplivno svoje mesto. V sredi ministerskega sveta pokazale so se namreč difference, katerih predsednik z vso svojo energijo in zgovornostjo dosedaj ni mogel poravnati. Zadeva tožne Irske najbolj zavzema med vsemi sedanjimi notranjimi vprašanji angleške državnike; vsled nje nastala so razna mnenja v kabinetnem svetu in porodila se je kriza, katera danes še nikakor ni odpravljena.

Zakladni kancelar Childers bil je uže pred mnogimi tedni izdelal nov načrt, kako bi se preustrojila lokalna uprava na Irskem. Sklical naj bi se po njegovem nasvetu nekaj „veliki svet“, obstoječ iz poslancev posameznih grofij. Ta korporacija bi vzela v svoje področje javne naprave, javni pouk in sploh vse zadeve, ki se tičejo dežele same. Zraven tega pa bi „veliki svet“ ne imel vseh pravic posebnega državnega zbora, temveč bolj omejen delokrog. Childersov predlog podpirali so še trije drugi udje kabineta, večina pa mu je bila nasprotna in vsled tega je propal — napravil pa ob enem veliko nasprotje med ministri. Predsednik je sicer skušal pomirjevati duhove, a po polnem se mu to ni hotelo posrečiti; in sicer posebno za to ne, ker se je poleg tega vprašanja razpravljalo še drugo, o katerem tudi niso bili vsi ministri jednega mnenja. Zakon o zabrambi zločinov na Irskem treba je namreč sedaj zopet obnoviti, ker preteče čas njegove veljave. Lord Spencer, irski podkralj, se je v ministerskem svetu oglasil za podaljšanje zakona, a nasprotovali so isti udje, kakor pri prvem predlogu. Manjšina pravi, da zadostuje, ako se obnovi zakon za jedno leto, a ne za tri, kakor za-

hteva namestnik irski. Posebno Chamberlain in Dilke sta nasprotovala in izjavila, da nista za podaljšanje, ako se ne odstrani nekaj ostrih določb iz zakona in ob enem vsaj deloma ne vpelje samouprava na Irskem. „Administrativna avtonomija in nikaka sila“ — takó se glasi program ministerske manjšine. Ako se večina z lord Spencerjem vred ne uda, potem nameravata omenjena uda kabineta izstopiti, ž njima pa še par njunih prijateljev. Situacija je na vsak način težavna, in Gladstone si ni mogel drugače pomagati, kakor da je odložil posvetovanje budgeta z upom, da se med prazniki doseže kako soglasje v ministerskem svetu.

Zadrega zunaj in doma spremljajo torej starega Gladstona in kalé uspešno delovanje vlade. Ako se stvari v tem zmislu še dalje razvijajo, ako opozicija še naprej tako spretno uporablja vse napake in zmote premierovega vodstva, potem je jako lahko mogoče, da izgine njegov vpliv in da mož doživi velik poraz pri prihodnjih volitvah. Uže se baje čut neljube prihodnosti javlja pri Gladstonu. Duševno je jako slabo razpoložen in le tu in tam zasveti se v starčevskih očeh oni ogenj, s katerim je svoje dni vnemal prijatelje in strašil sovražnike. Ko izgine mladeniški ta spomin, toži premier, da se je naveličal vlade in da si želi pokoja po dolgi parlamentni boji in svojih zaslugah za angleško domovino.

Tako stojé sedaj razmere. Prijatelji vlade pač še vedno upajo, da bodo difference še izginile in da se ministerska jednost zopet ojači. Up jim daje znana natora Gladstonova, ki ravno ob času nevarnosti pokaže svoj čudoviti talent in svojo

Listek.

Zibelka.

(Črtica iz kmetskega življenja.)

Oj, vi zlati solnčni žarki, zastonj se danes rano ozirate na našo zibelko in v njej po kodrasti glavici. Nič več se ne bode privzdigalo to rožnato, okroglo ličice z belih blazinic, nikdar več ne bode se čul po izbi zvoneči glasek: „Mamica, dedek, mamica, dedek!“

Dedku Krenemu zalile so se pri teh besedah oči s solzami, s kojimi se je spominal svoje male vnučice. Bože, vsaj je komaj videl tja k stari, težki, zibelki, zeleno pobarvani, koje stranice in končnice so okrašene z rudečimi in rumenimi cvetkami, raznobojno naslikanimi.

Znane so vam, vsaj se še ná-nje spominate morebiti, na te selske zibelke, v kojih so najnežnejšo dōbo svojo prespavala nekda celá pokolenja — od pradedá — do pravnuka.

Danes je ravno jedno leto, ko sta zgubila žalujoča, da, obupna mlada zakonska Kremenova triletno hčerko. Za doto dali so ji le belo, nežno, tenko krilce, v spomin med drobne ročice vtekli

pozlačeni križec, v okraške položili na kodrasto glavico zelen venček in v tolažbo lepe podobice. Malo krsto odnesle so družice in mladeniči na pokopališče — zibelka ostala je prazna. . . .

Na današnji obletni dan po njenem pogrebu šla sta oba Kremenova v cerkev in na pokopališče. Dedek ostal je doma sam.

Sedel je na stolu, glavo podprto ob kraj mize; zamislil se je. . . .

Zdelo se mu je, kakor bi vnučica njegova čvrsta, zdrava in brbka lehno dihala pred njim v zibelki, v krepilnem spanku. Okolo usten ji spretava igrajoč, nagajiv in sladek usmev. Oj, kako veselo mu je bilo srce, ko jo je takó-le videl pred seboj; s kakim razkošjem je bil opojen, da se je mogel veseliti pri pogledu na njena zdravja kipeča ličica.

Nakrat — takó je prihajalo dedku — se zgane. . . . Bila je vsa blede — spravi se v zibelki na noge, objame starčka z obema rokama okolo vratu ter spregovori bojazljivo:

„Dedek, videla sem smrt. Ali bodem morala umreti?“

„Pojdi, pojdi, nagajivka“, tolaži jo dedek. „Vlezi se in zaspi — ajaj.“

Tolažil jo je; ni mu šlo v glavo, kako je neki dete moglo priti na to misel? Nekaj ga je streslo, da se mu od tega trenutja ne more čelo in obličje zjasniti, ko je dete, iz spanja se probudivši, reklo: „Dedek, jaz sem pa videla smrt. Ali bodem morala umreti?“ — — — ni se mu zjasnilo čelo ni lice, kajti mala postajala je onega dné žalostna, povešala je glavico, in ni trajalo dolgo, tresla se je nekoliko časa mraza, in takoj potem bila je zopet vsa sgréta — in za nekoliko dnij bila je mrtva.

Do pogrebne dné ni imel dedek grižljeja v ustih, a celó pipica lesena, draga mu družica na stara leta, ležala je nepokajena na oknu. Ako ni molil iz stare molitvene knjige, je neprestano govoril k mrtvi, odgovarjal je mestu nje na lastna vprašanja. Po dnevi in po noči ni zatisnil očesa.

A vender so mu jo — to blede, krasno vnučko — odnesle družice in fantje; ko gospodar in gospodinja prideta od pogreba, pravita, da se ima zibelka spraviti v malo stanico ali pa gori kam pod streho.

Aj, ko bi bili vi videli dedka!

Nikoli morebiti od te dōbe, ko se je mlada Kremenova priselila sem na posestvo, se ni njen tast takó raztogotil, uikedar se ni na mlada za-

zmožnost. Ako se te nade spolnijo, potem bode kabinet vendar vspešno zamogel pripraviti se za nove volitve, potem bode z večjimi silami stal nasproti volilnemu gibanju. Da delujejo somišljeniki sedanje parlamentne večine z vsemi silami v takem smislu, o tem ni dvojiti. Bližnja prihodnost uže bode pokazala, v koliki meri se jim je to posrečilo.

Anglija-Rusija.

V razmerah med Anglijo in Rusijo se v slednjem času ni nič posebnega dogodilo. Ruski narod je v tem oziru po polnem pasiven. Kaže se, kakor bi se za vso zadevo nič ne brigal, odkar je petrogradski kabinet nastopil pot mirnih, skoro gotov vspeh obetajočih dogovarjanj. Niti v časopistvu niti v javnih pogovorih v Rusiji ni danes čuti oni bojevitih glasov, katere so izvajljala angleška izzivanja in vojaške ruske priprave za vojsko. Celó vèsti o nekaterih ovirah, katere zdaj baje ovirajo dogovarjanja, ne napravljajo v Rusiji nikakega utisa, takó globoko je povsodi ukoreninjeno prepričanje, da nobena obeh strank zdaj ne želi razdora ter da se bosta konečno sporazumeli. Ta nadeja do ugodne rešitve tega vprašanja pa je tudi vseskozi opravičena, ker so še obstoječe ovire le male važnosti. Zdaj ne gre več za to, da se določi o posesti važnih točk, kakor Sulfikar in Penžde, ker se je uže doseglo sporazumljenje, da prvi pripade Afganistanu, drugi Rusiji, marveč zdaj gre le za to, da se potegne mejna črta med obema ozemljema, kateri treba deliti. Zeló verjetno je, da se definitivni sporazum v to mer med obema kabinetoma po poti dogovarjanj niti doseči ne bode dal, marveč samo aproksimativna določba meje ter da se bode konečna določba meje pridržala komisiji, katera se ima baviti na lici mesta s tem vprašanjem. Sicer pa so tudi v to mer v diplomatskih in merodajnih petrogradskih krogih navdani optimističnega mišljenja.

Vèst, da je Rusija zahtevala, naj se afganskemu emirju naroči, da dopusti ruskega diplomatskega agenta ter da je s tem napravilo novo oviro pri dogovarjanjih, je neutemeljena. Vsekako ima Rusija po krizi, katera je ravnokar ponehala in vsled zdanje bližine obeh dežel povoda dovolj, da si želi uravnave svojih razmer nasproti Afganistanu in s tega stališča se pokaže kot potreba, da sedi rusk zastopnik v Kabulu. Na drugi strani pa se zopet prav jasno razvida, da bi rusk zastopnik, kateri bi se nastavljal v Kabulu s silo, ne mogel vspešno delovati. Ta točka torej ne more biti predmet zahteve med zdanjimi pogajanjmi z Angleško, o tem moralo bi se pozneje doseči prijazno sporazumljenje z emirom. Takemu sporazumljenju bi se vé da ne trebalo dovoljenja an-

gleške vlade, ker je Afganistan zaveznik Anglije, nikakor pa ne podložnik.

Jedno se vendar ne sme zamolčati: dasi se na obeh straneh trudijo, ohraniti mir, se vendar od ruske kakor od angleške strani stavi malo zupanja v trajnost miru, in to sporazumljenje smatra se v Petrogradu in v Londonu le kot nekako daljše ali krajše premirje. Takó je tudi te dni velik petrogradsk list, ko je tolmačil to splošno prepričanje, se izrekel, da Anglija, zahtevajoča utrdbo Herata, kaže, da ne veruje v trajnost miru, in da bi torej Rusija ne storila prav, če bi se na zdanje dogovore preveč navezala.

Iz Italije.

P. C. — Opozicija italijanske zbornice pričela je zopet manèver, kateri ne more njej nikakor koristiti, pa tudi nikakor doseči smotra, da bi pripravila ministerstvo do pada; s takim postopanjem spravlja samo italijanski parlamentarizem ob dobro ime ter spodkopuje vero v politično resnost opozicije. Na dnevnem redu stala je verifikacija državnega proračuna za upravno leto, katero poteče s koncem junija. Bolj historično nego politično delo se je dobro vršilo, pregledala so se razna poglavja proračuna ministerstva za notranje zadeve mirno in brez razgovarjanja, in iz vsega je bilo sklepati, da se bode ves državni proračun mirno rešil. Zbornica je bila skoro prazna, ker se je mnogo poslancev večine odstranilo, ali pa so se podali v razne dvorane; če bi se bili vsi poslanci poklicali po imenu, pokazalo bi se bilo, da zbornica ni sklepčna; zdaj pa je nenadno, se vé da po dogovoru, stopilo več poslancev od opozicije v dvorano, tako da je bila trenutno opozicija mnogobrojnejše zastopana, nego večina. Ta trenotek porabila je opozicija, da je stavila pri poglavji „Vnanje misije in vednostna raziskavanja“ predlog, naj se od svote 160 000 frankov, katero je postavilo ministerstvo za vnanje zadeve za ta namen, izbriše 10 000 frankov.

Se vé da so se temu predlogu nasproti postavili minister za vnanje zadeve in budgetna komisija; nakana opozicije pa se je tako nenadno izvršila in se tako naglo skončalo glasovanje, da prijatelji vlade nikakor niso imeli časa, da bi bili mogli zahtevati, naj se poslanci pokličejo po imenih ter naj se konstatuje sklepčnost zbornice; če bi se bilo to zgodilo, bi se niti glasovalo ne bilo, ker bi zbornica ne bila sklepčna.

Tako je vlada dobila zaušnico. Ne more pa se misliti, da bi vlada ali dotični minister zaradi malenkosti odložil orožje ter odstopil. Vse to počenjanje opozicije je imelo samo to posledico, da so itak svojega posla uže naveličanega ministra za vnanje zadeve še bolj v slabo voljo spravili. V

našega Izveličarja. To prokletstvo prešlo je na ubogo dete, na zlato mojo vnučko.“

Pozneje je mislil na to po dnevi in po noči. Ni miroval; poiskal je mizarja, ki je bil izgotovil zibel.

Mizar, ki je bil za mnogo let starši nego ded, konečno po dolgem obotavljanji prizna, da se je na brastu, iz kojega desk je bila izgotovljena zibel — nekedaj obesil krivoprisežnik

Dedek Kremen na to ni nič odgovoril; počakal je do denašnje obletnice, toda o usodi zibelke je bil uže davno sklenil.

In kaj je sklenil, zvedela sta mlada Kremenova, vrnivši se domov iz cerkve. Zibelka bila je razsekana, požgana in prah njen razmetan.

„Saj je bilo prokletstvo na nji; drugo dete bi takó ne bilo vzraslo iz nje!“ pojasnjeval jima je dedek.

„Če bosta trebala druge, oskrbim vama jo“, pristavi dedek pomenljivo svoji razpravi.

Mladi mož in ženka pogledata jeden drugemu v oči; mlada Kremenka zarudi.

Dà, bode je, dragi moj starček, kmalu treba! („Č. P.“)

Ant. Sušnik.

svoji nezmožnosti, od nje sovraženo ministerstvo v javnem boji z vspehom pobijati, poslužuje se opozicija takih malenkostnih sredstev. Sploh pa vse obsoja to počenjanje; ministerstvo bi izkazalo deželi veliko uslugo, če bi razpustilo zbornico ter apelovalo na narod, in sme biti prepričano, da bi to apelovanje ne bilo brez dobrih posledic pri sestavi nove zbornice.

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Iz Petrograda se poroča, da so po listih razširjene vesti o shodu treh cesarjev za zdaj na vsak način še prenačljene. Gotovo je, da bode car Aleksander III. vrnil obisk cesarju Franu Josipu v teku tega poletja ali jeseni; vendar pa še gledé kraja in časa ni nič gotovega. Shod vladarjev zavisen je nekoliko od raznih odnošajev.

Po poročilih poljskih listov je vlada uže postavila parlamentarni program za novi državni zbor. Od srede septembra do srede oktobra bavi se bode z verifikacijo volitev, sestavo adrese, z volitvijo delegacij in odsekov. Državni proračun za l. 1886 se bode izročil budgetnemu odseku in sklenil se bode provizoren budget; od polovice oktobra do polovice novembra bodo zborovale delegacije, od polovice novembra do polovice decembra pa deželni zbori. V drugi polovici januarja nadaljevalo se bode državnozbornsko zasedanje.

Danes vršijo se državnozbornske volitve v kmetskih občinah v Bukovini, v Istri, na Goriškem in v prvi volilni skupini v Trstu. V kolikor je znan izid volitev na Gorenje-Avstrijskem, Tirolskem in Predarelskem, je razmerje ostalo prejšnje. Izvoljeni so bili vseskozi konservativni kandidatje. Na Gorenje-Avstrijskem propali so kandidatje nemško-liberalnega „Bauernvereina“. V volilnem okraji Bozen izvoljen je bil Zallinger proti baronu Giovanelliju.

Tuje dežele.

Pred kratkim izvršenemu umirovljenju gospoda Ristića pripisuje srbsko časopistvo mnogo pomena. Umirovljenje ministra ima namreč v Srbiji veliko večji pomen nego v drugih ustavnih državah; tam pomeni umirovljenje tako rekóč popolno odpoved vlade onim idejam, katere je zastopal umirovljeni minister. V tem slučaju pomeni tudi umirovljenje Slovanom prijaznega ministra izraz kraljevega mnenja in srbske vlade.

„Pol. Corr.“ poroča, da se politično mero-dajni krogi v Rimu in Parizu trudijo, da bi dosegli zopet prijazno razmerje med Italijo in Francijo. Več francoskih in italijanskih listov se je uže izreklo v tem zmislu, in Ferry sam skuša kolikor moči doseči to sporazumljenje.

V francoski zbornici stavlja je včeraj poslanec Mun interpelacijo gledé dekretov o Pantheonu; dejal je, da so nezakoniti in predlagal je nezaupnico. Po odgovoru ministrovem zavrgel se je predlog s 338 proti 38 glasovom. — Vsled poročil prefektov namerava vlada predložiti postavni načrt, s katerim se bode prepoved, rabiti uporne zastave, razširila čez vso Francijo.

Iz Petrograda se poroča: General Komarov bil je za bitko pri reki Kušk odlikovan in obdarovan, kakor še nobeden ruski general prej za tako malo zmago. Razen z briljanti okrašene častne sablje dobil je Komarov darilo 5000 rubljev vsako skozi 10 let. General Komarov je prosil, naj bi se mu vsa svota 50 000 rubljev koj izplačala. Njegova prošnja se ni samo uslišala, marveč izplačala se mu je takoj celó na 100 000 rubljev povišana svota.

V turški vojaški službi je več nemških častnikov; v enem meseci pa poteče pogodba, katero so sklenili ti častniki s turško vlado. Mnogo izmed njih ni nameravalo obnoviti pogodbe; vendar jim je nemška vlada na prošnjo Turčije naznanila, da ona nima nikakega ugovora, če zopet hoté obnoviti pogodbo. Ti častniki bodo baje zdaj zopet obnovili pogodbo z pogojem, da se jim poviša plača.

konska toli osopil kakor tedaj, ko je to čul. Dolgo jima je trpko očital ter svoje dolgo razkladanje skončal s temi-le besedami:

„Ali ste to duše kristijanske? Komaj so ubožici grobek zasuli in ga zravnali, uže hočete, da bi se ná-njo nič več ne mislilo, da bi bilo, kakor bi kedo vrgel kamen v vodo! Toda, poslušajte me, kaj vam pravim, in si dobro pamтите! Kakor istinito sem vaš oče in dokler sem tú še jaz gospodar, ostane zibelka v izbi. Takó hočem imeti, takó bode — in dosta je! — Ste me razumeli?“

Zibelka ostala je v izbi; blazine morali so dan za dnem prestiljati; najganljivejše je bilo videti, kako je dedek, povešajoč sivo glavo, zibal neprestano po cele ure . . . In če so ga vprašali:

„Dedek, zakaj pa to delate? Kaj pa imate od tega?“

„Vraga vi razumite! Meni se dozdeva, da to dete ni umrlo, da ná-me gleda — se usmeva, vidim jo vnučko pred seboj živo.“

A sčasoma je vendar razumel: „Hm, — umrla. Ali je bila to njena usoda? Ali je bila v tem volja božja? A vendar se mi dozdeva, da je na tem lesu, iz katerega si ti, nesrečna zibelka, izgotovljena, moralo biti kako hudo prokletstvo, kakor nekedaj na onem lesu, iz kojega je bil zbit križ

Iz Kahire se poroča, da so v Nilovi Delti zdravstvene razmere zelo neugodne. Mnogo častnikov angleške okupacijske armade postalo je vsled bolezni nesposobnih za vojaško službo.

Mahdi dobiva orožje in strelivo ob meji Tripolisa skozi libijsko puščavo; pred kratkim zasegli so namreč ladijo, katera je bila obložena s smodnikom, namenjena Sudancem.

Razne vesti.

— (Kraljica Margherita v Neapolji.) O čudnem dogodku, ki se je primeril kraljici Margheriti v Neapolji te dni, pripovedujejo laški časopisi: Dne 23. t. m. peljala se je namreč visoka gospá v odprtem vozu na sprehod. Ko se voz zavije ob voglu kraljeve palače, vrže ji dobro oblečen človek belo oblečeno, kake štiri leta staro deklico v naročje. Kraljica in deklica sta se močno prestrašili. Ko se nekoliko potolažiti, jame otrok pripovedovati kraljici: „Meni je ime Irma, moj oče kliče se Gennaro; doma je še troje otrok, a vsi skupaj nimamo kaj jesti.“ Kraljica stiskala in poljubovala je potem dekletce ter jo je seboj vzela v palačo. Moža bili so zaprli, vendar kraljica zaukazala je, da so ga takoj izpustili. Dobil je izdatno podporo in kraljica prosila je, da ji je otroka čez binkošne praznike pustil, da ga je pogostila.

— (Blazen duhovnik.) Časopis „Italie“ poroča o sledečem dogodku: Dne 21. t. m., predno se je laški kralj pripeljal po cesti „Strada di Roma“ v Neapolji, stopi pred cerkvijo San Michele na klop duhovnik Antonio de Caria, potegne tri hostije iz zepa ter začne okolu stoječim razlagati, da pride iz Rima in da mu je sam papež izročil te tri blagoslovljene hostije. Trdil je, da bode z jedno obhajal kralja, potem, ko ga bo v imenu sv. Očeta nagovoril, ker se je med laško vladjo in med sv. stolom doseglo sporazumljenje. To obhajilo, takó je trdil duhovnik, ima to spravo za pečatiti. Drugi dve hostiji imati se shraniti, in sicer jedna v cerkvi San Gregorio Armeno, a druga v cerkvi sv. Jožefa. Okolu nesrečnega duhovnika nabiralo se je vedno več ljudi in neki rednik naprosil je rektorja cerkve San Michele, da je ubozega blaznega spravil v cerkev. Ko se je bil kralj mimo cerkve odpeljal, spustili so ga zopet ven. Omeniti je, da so bili bolnega duhovnika še le pred nekolikimi dnevi izpustili iz blaznice.

— (Pijan srnjak.) „Lothr. Ztg.“ pripoveduje sledeče o pijanem srnjaku: Morda je le malokomu znano, da se srne, ako spomladi jedó hrastove ali brezove popke, s tem nekako vpijanijo. V takem stanu so te živali, dasi sicer takó boječe, zelo pogumne in nevstrašljive in se rade približajo tudi ljudem. Takó prišel je te dni v Herlingenu debel srnjak zaletavaje se sem in tja v vas. Tu skoči v nek vrt, se podá na dvorišče necega ondotnega posestnika ter se tam tebi nič meni nič vleže na tla. Ko je lastnik hiše to zvedel, stopi k pijanemu srnjaku ter ga pelje v hlev, ne da bi se bil le-ta tudi le količkaj branil. Pozneje domislil pa se je dobri mož, da je sedaj tisti čas, ko se srnjaki ne smejo niti streljati, niti loviti. Zaradi tega je šel in izpustil vjetnika, ki pa se je bil med tem časom po polnem streznil.

Domače stvari.

— (Razpis državne štipendije.) Slavno c. kr. ministerstvo kmetijstva je dovolilo z dopisom od 28. marca t. l., št. 4949, za jednega kranjskega deželana jedno državno štipendijo po 300 gold. na leto za prihodnja tri šolska leta, namreč 1885/86, 1886/87 in leto 1887/88, za obiskovanje jedne sledečih dveh kmetijskih srednjih šol: a) Više kmetijske šole v „Dečín-Liebwerda“ na Českem, in b) srednje kmetijske šole „Francisco-Josefinum“ v Mödlingu pri Dunaji. Za to štipendijo smejo prositi na Kranjskem rojeni mladenči. Prošnje se morajo glasiti na ime slavnega c. kr. kmetijskega ministerstva na Dunaji ter morajo imeti izraženo željo, katero teh imenovanih šol prosilec hoče obiskovati. Prošnje morajo se zadnji čas do 15. avgusta t. l. podpisane odboru družbe kmetijske izročiti, prošnjam pa priložiti sledeče priloge: 1.) Krstni list; prošnjik mora biti vsaj 17 let star. 2.) Šolsko spričalo o taki šolski izobraženosti, kakersne je pridobiti po dobro dovršenih šestih (za Dečín-Liebwerda), oziroma štirih (za

Francisco-Josefinum) razredih javnih srednjih šol. 3.) Pismo starišev ali varuhov, da privolijo vstop prošnjika v kmetijsko šolo. Predavanja pričó se na obeh imenovanih šolah 1. oktobra t. l.

— (Podpora šolam.) Kranjska hranilnica je, kakor lani, tudi letos odločila svoto 6000 gold v podporo za zidanje novih ljudskih šol. Od tega dobé po sklepu deželnega šolskega sveta šolske občine: Bojance, Spodnji Logatec, Petrova Vas in Štrekljavec po 500 gld. Šolska občina Prežganje dobi podpore 400 gld. Po 300 gld. odločilo se je občinam: Smlednik, Pirniče, Veliki Gaber, Terzin in Rudolfovo, po 200 gld. občinam: Spodnja Hrušica, Črni Vrh, Šmihel, Toplice, Božakovo, Stari Trg, Dragatuš in Griblje. Po 100 gld. dobé občine Jesenice, Vrbovo, Spodnji Semen, Debernice in Vrh.

— (Društvo „Národní Dom“) ima v nedeljo, dne 31. t. m., ob 11. uri dopoludné občni zbor v čitalniški dvorani. Kot poslušalec sme se zbora udeležiti vsakdo, kdor se zanima za to narodno podjetje.

— (Trgovinsko bolniško in penzijsko društvo v Ljubljani) ima v nedeljo, dne 31. t. m., ob 11. uri dopoludné v domači cerkvi v hiralnici (Sv. Jožefa bolnišnici) tiho sv. mašo za vse umrle članove in dobrotnike tega društva.

— (Nova zastava šentvidskega katoliškega društva rokodelskih pomočnikov,) katero bode dne 31. t. m. v Št. Vidu blagoslovil prevz. knezoškof, razstavljena je v izložbi trgovca gospoda F. Kollmana na Mestnem trgu na ogled. Blago in drugo potrebno za to zastavo oskrbela je gospa Hofbauerjeva. Podoba na zastavi naslikal je brezplačno gosp. Mir. Tomec. Delo je prav krasno in vkusno.

— (Umrli) je dne 27. t. m. g. Lavrencij Vodnik, kamenosek v Podutiku pri Št. Vidu.

— (Nadporočnik g. Matijevec) v c. kr. 17. pešpolku umrl je včeraj v tukajšnji vojaški bolnišnici.

— (Iz Kranja) se nam piše: Gotovo Vam je uže telegraf naznanil, da je bil v Kranji od 99 volilcev enoglasno izvoljen excelenca g. grof Hohenwart. Volilna komisija — predsednik gosp. Vavken — je to telegrafično g. grofu naznanila in ob enem prosila ga, naj mandat za gorenjske občine tudi zanaprej obdržati blagovoli. Mi Gorenjci smo g. grofu prvi skazali zupanje; upamo torej, da tudi nam g. grof zvest ostane.

— (Iz Gorice) se nam poroča: Učiteljsko osobje na tukajšnjem učiteljski ustanovilo je društvo v podporo revnih učenk C. kr. namestništvo potrdilo je uže društvo. Prvomestnikom je bil izvoljen profesor Julij pl. Kleinmayr.

— (C. kr. kmetijska družba kranjska.) Iz zapisnika seje glavnega odbora dne 10. maja t. l. posnemljemo naslednje. Seji predseduje družbini predsednik gosp. baron Wurzbach. Navzoči so gg. odborniki: Brus, Jerič, Kastelic, Robič in družbini tajnik gosp. Pirc. Ker je na dnevnem redu obravnava državne podpore, katero se ima prositi za leta 1886., povabljeni so bili k seji zastopniki deželne vlade in deželnega odbora. Prvo zastopa gosp. c. kr. vladni svetnik Avgust pl. Wurzbach, deželni odbor pa gosp. cesarski svetnik in deželni odbornik J. Murnik. Tajnik g. Pirc poroča o državni podpori, katero je c. kr. kmetijsko ministerstvo z odlokom z dne 17. aprila t. l., št. 4519, kranjskemu kmetijstvu naklonilo, in sicer:

za nakup pravega semena ruskega lanú	300 gld.
za nakup plemenskih bikov	2000 „
za povzdigo reje ovác	300 „
za povzdigo čebelarstva	150 „
za povzdigo umne reje rib	50 „

Memo te podpore je c. kr. kmetijsko ministerstvo tudi obljubilo in deloma tudi priznalo podporo za kmetijske namene in podvzetja, a tirja poprej načrt ali izkaz porabe. Take podpore so:

Za pokrajinsko razstavo živine v Postojini,	
za darila gospodarjem, ki napravijo umna gnojišča,	
za sadne sušilnice,	
za povzdigo sadjereje,	
za podporo mlekarskim zadrugam.	

Poročevalec tajnik g. Pirc predlaga: Ker je načrt porabe one subvencije, za katero je uže denar nakazan, uže naznačen v proračunu za podporo iz leta 1885., naj se čez to preide k dnevnemu redu, odseku za splošne reči naj se pa naroči izdelati načrt za po-

rabo onih subvencij, katere je ministerstvo pogojno obljubilo. Predlog se sprejme. Tajnik g. Pirc poroča v imenu odseka za splošne reči o potrebni subvenciji za l. 1886., za katero hoče glavni odbor pri sl. c. kr. kmetijskem ministerstvu prositi. Nasveti odseka za splošne reči sprejmejo se z nekaterimi malimi prena-redbami, ter se sklene, sl. ministerstvo za sledeče podpore prositi:

1.) Kmetijski pouk:

a) Dve štipendiji po 300 gld. skozi tri leta takim, ki hočejo obiskati katero višo gospodarsko šolo, toraj za leto 1886	600 gld.
b) subvencijo podkovski šoli	1200 „
c) osem štipendij po 50 gld. za učence podkovske šole	400 „
d) dve štipendiji po 300 gld. za kranjske slušatelje dunajskega zivinozdravniškega zavoda	600 „
e) za nakup kmetijskih strojev in kmetijskega orodja, koja imajo služiti v pouk, posebno pri potnem predavanji	400 „
f) za podporo šolskim občinam, ki napravijo šolske vrte	500 „
g) za potna predavanja o mlekarstvu in vinoreji	500 „
h) za razširjevanje umnega kmetijstva, potem tiskanih razprav, knjig, knjižic itd., posebno v podporo družbenemu listu „Kmetovalcu“	800 „

Dalje se prosi sl. ministerstvo, da blagovoli kot vsako leto, tako tudi l. 1885. deželno vinarsko in sadjarsko šolo na Slapu izdatno podpirati.

2.) Razstave:

Za pokrajinsko razstavo l. 1886. v Kranji	1000 gld.
---	-----------

3.) Melioracije:

a) premije za umno napravljena gnojišča	300 „
b) premije v zboljšanje pašnikov, planin itd.	400 „
c) podpora za izsuševanje in namakanje zemljišč	400 „

4.) Posebna rastlinoreja:

a) za nakup pravega semena ruskega lanú	500 „
b) za nakup dobrega, čistega detelj-nega semena	300 „
c) za povzdigo sadjarstva in v podporo družbenemu vrtu	500 „
d) za napravo uzorne amerik. sadne sušilnice	500 „
e) za nakup kolči in bilf ameriških trt, ki se ustavljajo trtni uši	400 „

5.) Gozdarstvo:

Za premije pogozdovanja itd.	200 „
--------------------------------------	-------

6.) Živinoreja:

a) za nakup dobre plemenske govedi	6000 „
b) za podporo na novo ustanovljenim mlekarskim zadrugam	1000 „
c) za nakup ukviških plemenskih ovnov	500 „
d) podpora čebelarstvu in ribiškemu društvu	200 „

Zahteva c. kr. kmetijskega ministerstva, da se predloži načrt premijiranja govedi v Kranjski Gori, se odstopi odseku za splošne reči, da v prihodnji seji o tem poroča.

Na znanje se vzame dopis intendance tretjega kora, da je c. kr. vojno ministerstvo zaukazalo, kolikor moč kupovati potrebne reči za vojaške neposredno pri producentih.

C. kr. deželna vlada naznanja, da bode c. kr. erar tudi letos kupoval konje, sposobne za vojaške namene, ob priliki premijiranja konj pod tistimi pogoji, kot lansko leto.

Dr. Schuchardt iz Draždan pošlje po njem sestavljen načrt ameriške sadne sušilnice ter poroča, da se bode v kratkem tudi v Ljubljani mudil ter se oglasil v pisarni kmetijske družbe.

Razgovor o zapisniku, kojega je sestavila komisija za ogledovanje nove ograje, ki jo je napravil sosed vrta c. kr. kmetijske družbe, Zdešar, preloži se na prihodnjo sejo.

Prošnja oskrbnitstva grajske bledske, da se dovoli prodati 25. novembra 1883 l. od kmetijske družbe kupljeni bik, ki ni več sposoben za plemo, se sklone rešiti po došli poročilih, katere je naročil glavni odbor pri gospodu dekanu v Gradu.

Na novo v družbo se sprejme gosp. Karol Puppis, trgovec v Gorenjem Logatci.

— (59. občni zbor parobrodškega društva Lloyd) je bil, kakor poroča „Edinost“, v Trstu te dni pod predsedništvom predsednika barona Marka Morpurgo. Zastopanih je bilo 6745 delnic. Ko se je zbor spominal ranjkih upravnih svetovalcev barona Rittmayerja in viteza Bordini, je komercialni vodja prečital obširno poročilo o delovanju društva lanske leto, katero je jako povoljno. Sklenilo se je, da se od čistega dobička odda 259 993 gld. 73 kr. v rezervni zalog, da se s to svoto in s svoto 77 559 gld. 85 kr. pokrije dividenda, katero je društvo izplačalo lanske leto v znesku 337 469 gld. 58 kr. — V zalog za popraviljanje masin in kotlov se je odločilo 100 000 gld. Sklenilo se je tudi, da se izplača dividende na vsako delnico 28 goldinarjev in da se prenese na nov račun 66 067 gld. 32 kr. Občni zbor je potem izrekel zahvalo upravnemu odboru, na kar je izvolil v upravni svet nove tri odbornike v osebah Otona barona Bruck, viteza Frana Dimmerja in Edvarda Radonetz. — Zarovalni zalog je znašal koncem l. 1884. 2 600 000 gld. Rezervni zalog je koncem istega leta znašal 1 437 613 gld. 57 kr. Za zboljšanje podjetja se je lanske leto potrosilo 1 980 267 gld.

Društveni dolg se je v isti dobi znižal za 279 000 goldinarjev. Pokojninski zalog je znašal koncem leta 1884 3 699 641 gld. — Plačane pokojnine so znašale do iste dobe 138 032 gld. — Za revizorje so bili izbrani Rafael Padoa, baron Peter Sartorio in Josip Mandolfo, za namestnike Filip Artelli in Jakob Fano. Potem so se izsrečkale prioritete zaveznice društva, in sicer od posojila l. 1874. Serije 234, 253, 258 in 291, vsaka po 19 zaveznic, po 1000 gld. Serije 37, 66, 104, 120, 129, 144, 165 in 184, vsaka po 50 zaveznic, po 200 gld. Od posojila l. 1881. serije 28, 134, 233, vsaka po 50 zaveznic, po 500 gld. Od posojila l. 1882. serije 14, 232, 237, vsaka po 10 zaveznic, po 500 gld. Od posojila l. 1884 serije 57 in 109, vsaka po 10 zaveznic, po 500 gld. — Vse te izzrebane zaveznice se bodo izplačale v skupnem znesku 160 000 gld. koncem leta 1885.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Dunaj, 29. maja. Dornova „Volkswirtschaftliche Wochenschrift“ poroča iz kompetentnega vira, da se delajo priprave, tikajoče se pomnožitve v Braziliji in Laploti - državah obstoječih avstro-ogerskih konzularnih uradov, kakor tudi ustanovitve efektivnih konzulatov. Prihodnjim delegacijam se bode baje podložil postavni načrt gledé dovolitve v to potrebnih sredstev. — Po poročilu Dornove „Volkswirtschaftliche Wochenschrift“ se bode novela o carinskem tarifu zopet v državnem zboru predložila. Pred namerava vlada vprašati trgovinske zbornice za mnenje.

Budimpešta, 28. maja. Nj.c. in kr. visokost cesarjevič nadvojvoda Rudolf došel je ob 7. uri zjutraj sim ter ob 8. uri dalje odpotoval v Semlin, kjer misli ostati dva dneva.

Pariz, 28. maja. Čuje se, da namerava minister Goblet predlagati, naj se truplo Gambettina in Tiersovo prepelje v Pantheon.

London, 28. maja. „Central News“ pripovedujejo, da abesinski kralj Janez zbira svoje čete pri Adowi, da se postavi nasproti Italijanom, kateri marširajo od Massauaha.

Telegrafično borzno poročilo

z dné 29. maja.

Jednotni drž. dolg v bankovcih	82.50
„ „ „ srebreni	82.90
Zlata renta	108.15
5% avstr. renta	98.45
Delnice narodne banke	860.—
Kreditne delnice	287.30
London 10 lir sterling	124.40
20 frankovec	9.86
Cekini c. kr.	5.85
100 drž. mark	61.35

Odgovorni urednik J. Naglič.

Uradni glasnik

z dné 29. maja.

Eks. zemlj. dražbe: V Vipavi zemljišče Filipa Furlana (620 gld.) dné 29. julija; — zemljišče Josipa Žigurja z Slapa (462 gld.) dné 14. julija. — V Senožecah posestvo Jovane Fabčić iz Razdrtega (650 gld.) dné 4. julija. — V Črnomlju zemljišče Mihe Šnelerja (1347 gld.) dné 19. junija. — V Mokronogu zemljišče Ant. Železnika iz Gor. Laknic (890 gld.) dné 24. junija.

Tuji.

Dné 27. maja.

Pri Maliči: Porzellius, trgovec, iz Pasove. — Geitner, c. kr. stotnik, iz Inomosta. — Zuckermann, trg. potov., iz Prage. Dorigo, posestnik, iz Vidma. — Alijanci iz Smartna. Pri Slonu: pl. Landwüst iz Berolina. — Schorch, fabrikant, s soprogo, iz Monakova. — Goetz, trgovec, iz Mainca. — Vetter, trg. potov., z Dunaja. — Bayer, trg. potov., iz Jägerndorfa. — Singer, trgovec, s soprogo, iz Popovače. — Mlekuž, trgovec, iz Starega Trga. Pri Avstr. carji: Rohr, iz Loke.

Umrli so:

Dné 27. maja. Andrej Šegec, čevljar, 42 l., Kravja dolina št. 11. tuberkuloza.

Dné 28. maja. Emil Juvan, črkostavec, 26 l., Gradaške ulice št. 8, sušica.

Srečke

z dné 23. maja.

Praga: 26 50 43 48 5.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo. krina v mm
28. maja	7. zjutraj	740.44	16.8	jzpd. sl.	jasno	0.00
	2. pop.	738.64	26.0	vzh. sl.	>	
	9. zvečer	740.06	18.8	jvzh. sl.	>	

V

Kleinmayr-jevi in Bambergovi knjigarni se dobivajo:

Josipa Jurčiča Zbrani spisi.

I. zvezek: Deseti brat. Cena 1 gld.

II. > Pripovedni spisi: Jurij Kozjak, Spomini na deda, Jesenska noč mej slovenskimi polharji, Spomini starega Slovenca. — Cena 70 kr.

III. zvezek: Pripovedni spisi: Domen, Jurij Kobila, Dva prijatelja, Vrbna Smukova ženitev, Golida, Kozlovska sodba. — Cena 70 kr.

IV. zvezek: Pripovedni spisi: Tihotapec, Grad Rojtnje, Klosterski žolnir, Dva brata. — Cena 70 kr.

Jurčičevi zbrani spisi se dobivajo tudi v lične platnice vezani, vsak zvezek po 50 kr. več.

Kdor se želi po pošti naročiti, naj blagovoljno po nakaznici za poštnino pri vsakem navedku 10 kr. priloži. (11) 21

Tržaška

komercialna banka

v
Trstu.

Tržaška komercialna banka vsprejmlje denarne uloge v avstrijskih bankovcih in državnih papirjih, kakor tudi v zlatnikih po dvajset frankov in se zaveže, kapital in obresti nazaj plačati v isti novčni vrednosti. Ista eskomptuje tudi menice in daje preddatve (posojila) na javne vrednostne papirje in blago v gori omenjeni novčni vrednosti.

Vse operacije izvršujejo se po pogojih, ki so časoma naznačeni v tržaskih lokalnih listih. (66) 36—3

(45)

Ivan Lapajne v Krškem

30—14

je izdal sledeče knjige in knjižice za ljudske šole in učitelje: Praktično metodiko, cena 80 kr., Prvi pouk 60 kr., Fiziko in kemijo 60 kr., Prirodopis 56 kr., Zemljepis 26 kr., Geometrijo 24 kr., Malo fiziko 23 kr., Domovinoslovje 20 kr., Pripovedi iz zgodovine Štajerske 6 kr., Opis krškega okr. glavarstva 30 kr., Zgodovino štajerskih Slovencev 1 gld. 20 kr. — Isti pisatelj ima v zalogi razne pisanke in risanke; mali slovenski zemljevid kranjske dežele z deli sosednih kronovin, cena 1 kr., ter slovensko-nemški zemljevid Avstrijsko-Ogerske, cena 1 kr., in zemljevid krškega okrajnega glavarstva, cena 5 kr.

Štajerski deželni zdravilni zavod

Rogatec - Slatina

na

Spodnjem Štajerskem

postaja južne železnice: Poličane.

Znamenita kislina trpke (glavberjeve) soli, jeklene kopelji, zdravljenje z mrzlo vodo in mlekom. Indikacija: Obolenja prebavljivih organov. — Komfortabelni nastanek.

Sezona od majnika do meseca oktobra.

Obrazci in naročbe na stanovanja so pri ravnateljstvu. (46) 10—5

Pri

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bambergu

v Ljubljani

se dobivajo vedno vse

knjige družbe sv. Mohora

in tudi sledeče knjige:

Abecednik za slovenske ljudske šole. Sestavila A. Razinger in A. Zumer. 20 kr.

Abecednik slovensko-nemški. Sestavila A. Razinger in A. Zumer. 25 kr.

Brezovnik, saljivi Slovence, 60 kr., vezano 70 kr.

Celestina J., Aritmetika za nižje gimnazije, I. del, vezana 1 gld. 30 kr.; II. del, vezana 1 gld. 10 kr.

Celestina J., Geometrija za nižje gimnazije, I. del, vezana 70 kr.; II. del, vezana 80 kr.

Cimperman, Pesni, 60 kr.

Dimitz A., Habsburžani v deželi kranjske 1282 do 1882. Slavnosten spis, na svetlo dal kranjski deželni odbor. 4 gld.

Filipovič, Kraljevič Marko u narodnih pjesmah. 90 kr.

Gregorčič, poezije, drugi pomn. natis, 1 gld. 20 kr., elegantno vezano z zlatim obrezkom 2 gld.

Janežič A., Slovensko-nemški slovar. 2 gld. 20 kr., vezan 2 gld. 70 kr.

Jenko Ivan, Pesmi, 1 gld.

Jesenko Janez, Avstrijsko-ogerska monarhija. — Domovinoslanstvo za četrti razred srednjih šol. 45 kr.

Jurčič Josip, Zbrani spisi, I. zvezek 1 gld., II. zvezek 70 kr., III. zvezek 70 kr.; v krasnih platnicah vezan vsak zvezek 50 kr. več.

Kačič-Mišič, Razgovor ugodni naroda slovinsk 1 gld. 20 kr.

Kermavner V., Vadbe v skladnji latinski, vezane 1 gld.

Klač, Lehrsang der kroatischen Sprache, I., II. Theil sammt Schlüssel. 1 gld. 52 kr.

— Kroatischer Dolmetscher, 60 kr.

Knjižnica slovenske mladine:

I. zvezek: Tomšič Ivan, Dragoljubci, 30 kr.

II. > > Peter rokodelčič, 36 kr.

III. > Cigler Janez, Sreča v nesreči, 35 kr.

Kobler A., Zgodovina Sorske in Preske fare, 30 kr.

Kosec, Krščansko-katoliško pravoslovje, 1 gld. 20 kr.

Lavtar L., Občna aritmetika za učiteljske. Cena vezane knjige 1 gld. 20 kr.

Lesar A., Liturgika ali sveti obredi pri vnanji službi božji. Vezana 1 gld. 20 kr.

Majar H., Odkritje Amerike, trdo vezano 1 gld. 60 kr.

Padar, Zakon in žena, 40 kr.

Postave in ukazi za kranjsko ljudsko šolstvo. 1 gld. 50 kr.

Praprotnik, Mali šolski besednjak. 4. natis. Vezan 85 kr.

Razlag J. R., dr., Pesmarica, 60 kr., vez. 80 kr.

Rožek J. A., Latinsko-slovenski slovník. Vezan 2 gld. 70 kr.

Senekovič A., Fizika za nižje razrede srednjih šol, vezana 2 gld.

Šmid Kristof, Spisi. 3 zvezki po 40 kr.

Vraz Stanko, Izabrane pjesme, 1 gld. 80 kr., eleg. v platno vezane s zlatim obrezkom 3 gld.

Zapisnik hiš deželnega glavnega mesta ljubljanskega. Vezan 65 kr.

Zlatorog. Pravljica za mladino. 20 kr.

Znidaršič J., Nauk o desetnih (decimalnih) razlomkih pri računih z novo mero in vago. 60 kr.

V naši zalogi smo tudi na svetlo dali slovenske knjige s podobami za mladino, in sicer:

Pepelko, Snegulčico, Trnjevo rožico (4° velike) po 50 kr. Pravljice o:

Pepelki, Ružeči kapiol in Obutem mačku (8° velike) po 25 kr.

O deželi lenuhov, Snegulčici, Pritlikovcu (Palček) in Robinzonu po 15 kr.